

Rediscovering „NewEurope”:
On-Wheels summer school for Balkan/Central and
Eastern Europe trans-border history and politics
2020-1-PL01-KA203-081999

KIT DE INSTRUIRE
Modulul 1: Minorități și majorități

4. Cazuri din Europa de Vest care privesc aceeași problemă și pot fi folosite ca exemple paralele în timpul școlii de vară.

BG_ Cazul 1. Decizia CEDO, 2 iunie 2022, Apl. 53128/20: Arij Abu Zer și alții împotriva Țărilor de Jos

Prezentare generală

Reclamantul, A. Abu Zer era un palestinian apatrid, n. 1993, cu cele două fiice ale sale (n. 2012 și 2017), cetățeni iordanieni. Partea acuzată este Regatul Țărilor de Jos, respectiv Biroul de Imigrări al statului.

Fapte și implicații

Invocând articolele 2 și 3 din Convenție și articolul 13 coroborat cu articolele 2 și 3, reclamanții s-au plâns, în primul rând, că ar ajunge într-o situație de deprivare materială gravă dacă ar fi returnați în Grecia, unde li s-ar fi acordat protecție conform acordului internațional înainte de a solicita azil în Țările de Jos și, în al doilea rând, au susținut că nu au un recurs intern efectiv. La cererea reclamanților, Curtea a decis, la 4 decembrie 2020, să aplice o măsură provizorie în temeiul regulii 39 din Regulile Curții, care indică Guvernului olandez („Guvernul”) că reclamanții nu ar trebui să fie înlăturați până la o nouă notificare. Cazul reclamanților a primit, de asemenea, prioritate (regula 41) la aceeași dată.

La 9 martie 2022, Guvernul a informat Curtea că reclamanții au solicitat azil în Islanda la 10 noiembrie 2021 și că autoritățile islandeze competente au indicat faptul că vor examina cererea de azil pe fond. Întrucât transferul reclamanților din Țările de Jos în Grecia nu mai era astfel în discuție, Guvernul a solicitat Curții să radieze prezenta cerere de pe lista cauzelor sale.

Într-o scrisoare din 5 aprilie 2022, reclamanții au susținut că autoritățile islandeze încă ar putea decide ca reclamanții să se întoarcă în Țările de Jos. De asemenea, era posibil ca cererea lor de azil în Islanda să fie declarată inadmisibilă pentru motivul că solicitanților li s-a acordat protecție internațională în Grecia, ceea ce i-ar pune din nou în pericolul de a fi returnați în această din urmă țară. Prin urmare, aceștia au solicitat amânarea procedurii curente în așteptarea deciziei autorităților islandeze. Mai mult, în cazul în care cererea lor de azil în Islanda ar fi fost declarată inadmisibilă sau respinsă, aceștia și-ar fi putut exprima dorința ca cererea actuală să fie extinsă astfel încât să fie îndreptată și împotriva Islandei.

Decizie/rezoluție

Având în vedere cele de mai sus, Curtea reține că, în prezentele împrejurări, riscul, pretins de reclamanți, ca aceștia să se găsească într-o situație de încălcare a articolelor 2 și 3 din Convenție

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

din Grecia ca urmare a transferului lor în respective țară de către Țările de Jos a fost, cel puțin pentru moment, eliminată (a se vedea, *mutatis mutandis*, Reza Mohammadi împotriva Țărilor de Jos (dec.), nr. [5140/06](#), 1 iunie 2006). În plus, Curtea constată că plângerile formulate în temeiul articolului 13 și cu privire la cerințele procedurale ale articolelor 2 și 3 din prezenta cauză sunt în esență indisolubil legate de propunerea de expulzare a reclamantilor din Țările de Jos (a se vedea *Nasseri împotriva Regatului Unit* (dec.), nr. [24239/09](#), § 18, 13 octombrie 2015, și *J.W. împotriva Țărilor de Jos* (dec.), nr. [16177/14](#), § 32, 27 iunie 2017). În aceste împrejurări, Curtea consideră că nu mai este justificată continuarea examinării cererii (articolul 37 § 1 litera (c)). În plus, este mulțumită că respectarea drepturilor omului, astfel cum sunt definite în Convenție și în protocoalele acesteia, nu necesită continuarea aplicării în temeiul articolului 37 § 1 *in fine*.

În consecință, cererea ar trebui radiată de pe listă și aplicarea măsurii provizorii în temeiul articolului 39 din Regulamentul Curții ar trebui să fie întreruptă. Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea a ținut cont de competența pe care o are în temeiul articolului 37 § 2 din Convenție de a readuce cauza pe lista de cauze în cazul în care consideră că împrejurările justifică o respective procedură, precum și de posibilitatea reclamantilor de a depune o cerere împotriva Islandei dacă și atunci când consideră că sunt victimele unei încălcări de către Islanda a drepturilor lor din Convenție.

Din aceste considerente, Curtea, în unanimitate, decide radierea cererii de pe rolul său.

Lecturi recomandate

Lectura 1: Abu Zer și alții împotriva Țărilor de Jos:: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22sort%22:\[%22kupdate%20Descending%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22DECISIONS%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22sort%22:[%22kupdate%20Descending%22],%22documentcollectionid%22:[%22DECISIONS%22]})

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

BG_ Cazul 2. Decizie, 5 iulie 2022, Apl. 1854/22. Rainer Edmund Maria Lanzerath contra Germaniei

Prezentare generală:

Prezenta cauză se referă la plângerile reclamantului în temeiul articolului 10 din Convenție cu privire la condamnarea sa penală pentru compararea tratamentului acordat partidului de dreapta *Alternative für Deutschland (AfD)* cu persecuția evreilor din Germania nazistă.

Fapte și implicații

Reclamantul este membru al AfD, care a fost fondat în 2013. La 30 iunie 2018, a participat la o demonstrație la locul conferinței partidului AfD din Augsburg, unde a susținut un banner artizanal cu titlul „Campanii de ură în Germania”. Partea stângă a afișului înfățișa un *Judenstern* (o Steaua a lui David galbenă cu inscripția „Evreu”, așa cum este folosită în Germania nazistă pentru a identifica evreii) cu legenda „1933 până în 1945”. Partea dreaptă a afișului prezenta sigla partidului AfD cu legenda „2013 to?”. La o dată necunoscută, cu puțin înainte de 22 aprilie 2017, reclamantul a postat deja o imagine identică - cu afișul menționat mai sus pe contul său de Twitter, împreună cu mesajul „Bande de asasini ale instituției @kgegenrechts @AntifainfoKoeln @ai_koeln @forCologne @KoelnSPD @_verdi au a eșuat!”.

3. La 23 august 2019, Tribunalul Augsburg l-a condamnat pe reclamant la o amendă de 4.500 de euro (EUR) pentru incitare la învrăjbiere (Volksverhetzung) pentru două capete de acuzare, în temeiul secțiunii 130 § 3 din Codul penal, care prevede că orice persoană fie în public, fie într-o ședință aprobată, neagă sau minimizează actele de genocid săvârșite sub imperiul național-socialismului într-o manieră de natură să tulbure liniștea publică se pedepsește cu închisoare de cel mult cinci ani sau cu amendă.

4. Reclamantul a făcut recurs, iar recursurile sale au fost respinse.

5. La 21 septembrie 2021, Curtea Constituțională Federală a refuzat să accepte plângerea constituțională a reclamantului spre judecare (nr. 1 BvR 1787/20), fără a furniza motive.

6. Reclamantul s-a plâns în temeiul articolului 10 din Convenție că purtarea sa nu a constituit o infracțiune în temeiul secțiunii 130 § 3 din Codul penal. El a susținut că a intenționat doar să participe, deși într-o manieră provocatoare, la bătălia politică a opiniilor și să atragă atenția asupra marginalizării politice și sociale a AfD și a membrilor săi. El a susținut că nu a minimalizat sau aprobat Holocaustul, că nici măcar nu a menționat sau s-a referit indirect la Holocaust și că *Judenstern* nu trebuia echivalat cu exterminarea sistematică a evreilor din Germania nazistă, ci era de fapt un simbol de disponibilitate a societății de a încălca demnitatea unei ființe umane și drepturile omului.

7. El s-a plâns, de asemenea, că - condamnarea sa penală nu urmărea un scop legitim prevăzut la articolul 10 § 2 din Convenție și era disproporționată, deoarece îl afecta atât ca persoană

Erasmus+

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

fizică, cât și ca membru al unui partid, în timp ce declarația sa nu a afectat sau abia a afectat demnitatea evreilor care trăiesc în Germania.

Decizie/rezoluție

Curtea constată că - condamnarea penală a reclamantului a constituit o ingerință în libertatea sa de exprimare, astfel cum este garantată de articolul 10 din Convenție, care necesită motive temeinice (a se vedea *PETA Deutschland împotriva Germaniei*, nr. 43481/09, § 46, 8 noiembrie 2012), și că această ingerință era „prevăzută de lege” (secțiunea 130 § 3 din Codul penal).

9. În măsura în care reclamantul a susținut că purtarea sa nu a constituit o infracțiune în temeiul Secțiunii 130 § 3 din Codul Penal, Curtea reiterează că este în primul rând responsabilitatea autorităților naționale, în special a instanțelor, să interpreteze și să aplice dreptul intern. Cu excepția cazului în care interpretarea este arbitrară sau vădit nerezonabilă, rolul Curții se limitează la a verifica dacă efectele acestei interpretări sunt compatibile cu Convenția (a se vedea *Cangi împotriva Turciei*, nr. 24973/15, § 42, 29 ianuarie 2019). Curtea nu poate discerne niciun indiciu al unei interpretări arbitrare sau vădit nerezonabile a secțiunii 130 § 3 din Codul penal de către instanțele naționale.

10. Curtea consideră că - condamnarea reclamantului a urmărit scopuri legitime prevăzute la articolul 10 § 2 din Convenție: „prevenirea criminalității” și „protecția reputației sau a drepturilor altora”, și anume victimele și supraviețuitorii Holocaustului, familiile acestora și evreii care trăiesc astăzi în Germania.

11. În ceea ce privește proporționalitatea condamnării reclamantului, Curtea reiterează că impactul unei exprimări a opiniei nu poate fi desprins de contextul istoric și social în care a fost făcută declarația și că o referire la Holocaust trebuie văzută și în cadrul specific contextul trecutului german (a se vedea *Perinçek împotriva Elveției* [GC], nr. 27510/08, §§ 242-43, 15 octombrie 2015; *PETA Deutschland*, citată mai sus, § 49; și *Hoffer și Annen împotriva Germaniei*, nr. 397/07 și 2322/07, § 48, 13 ianuarie 2011). Curtea reiterează, de asemenea, că unul dintre factorii care trebuie luați în considerare pentru a evalua dacă o ingerință în exercitarea dreptului la libertatea de exprimare a fost „necesară într-o societate democratică” este dacă declarațiile, corect interpretate și văzute în mod direct sau context mai larg, ar putea fi privit ca o justificare a intoleranței (a se vedea *Perinçek*, citată mai sus, § 206).

12. În acest context, Curtea consideră că instanțele interne au motivat condamnarea penală a reclamantului în motive relevante și suficiente. Ei au considerat că, comparând persecuția și exterminarea sistematică a evreilor din Germania nazistă cu presupusa stigmatizare a membrilor unui partid politic din actualul stat german întemeiat pe statul de drept, reclamantul a minimalizat în mod flagrant Holocaustul. În acest context, ei au subliniat că *Judenstern-ul*, așa cum este descris de reclamant, a constituit în mod clar o referire directă la Holocaust, deoarece a fost folosit predominant în perioada exterminării sistematice a evreilor pentru a facilita identificarea și deportarea acestora. Ei au mai subliniat că legiuitorul a intenționat tocmai ca acest tip de relativizare a Holocaustului să fie pedepsit prin lege.

Erasmus+

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

13. Instanțele interne au considerat, de asemenea, că purtarea reclamantului a fost de natură să tulbure liniștea publică. În acest sens, ei au subliniat că reclamantul a urmărit impactul pe scară largă al declarației sale: și-a ridicat afișul în incinta conferinței partidului AfD – care a atras o atenție semnificativă a presei și un interes public – în așa fel încât afișul fusese clar vizibil pentru toți cei prezenți în și în jurul incintei, iar postarea lui pe Twitter fusese accesibilă publicului. Ei au mai subliniat că declarația reclamantului a afectat demnitatea și reputația victimelor Holocaustului, a supraviețuitorilor și a familiilor acestora într-un mod care era intolerabil pentru societate. Citând o decizie a Curții Federale de Justiție (5 StR 485/01, 10 aprilie 2002), aceștia au subliniat că astfel de declarații publice sunt în mod inerent capabile să otrăvească climatul politic și să tulbure liniștea publică.

14. Curtea constată că sancțiunea penală în cauză (amenda de 4.500 EUR) constituie o ingerință mai severă decât, de exemplu, o ordonanță civilă (comparați cu *PETA Deutschland*, citată mai sus). Cu toate acestea, având în vedere marja de apreciere acordată statului în acest domeniu și examinarea atentă a cauzei de către instanțele interne, în special constatarea că comportamentul reclamantului a fost de natură să tulbure liniștea publică (a se vedea pentru principiile generale aplicabile, *Perinçek*, citată mai sus, § 196), Curtea acceptă că sancțiunea penală impusă reclamantului a fost un mijloc proporțional de a proteja reputația victimelor și supraviețuitorilor Holocaustului, a familiilor acestora și a evreilor care trăiesc astăzi în Germania. Prin urmare, nu există nicio încălcare a articolului 10 din Convenție.

15. Rezultă că plângerile reclamantului sunt vădit nefondate și trebuie respinse ca inadmisibile în conformitate cu articolul 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție.

Pentru aceste considerente, Curtea, în unanimitate, declară cererea inadmisibilă.

Lecturi recomandate

Lectura 1: Decizie, CEDO, *Lanzerath* vs. Germania:
[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22sort%22:\[%22kpdte%20Descending%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22DECISIONS%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22sort%22:[%22kpdte%20Descending%22],%22documentcollectionid%22:[%22DECISIONS%22]})

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

HR_ Cazul 1. Naționalismul Corsican: Se va transforma Corsica în Catalonia Franței? | Inside Story

Tipul sursei: Documentar

<https://www.youtube.com/watch?v=wl2FD7NmCDI> (23 min., ultima accesare, 20.03.2022)

Nivel: verde (de bază)

Prezentare generală

(Din documentar): Scoția și Catalonia sunt puncte fierbinți bine-cunoscute în Europa pentru luptele lor pentru independență. Dar există multe alte mișcări secesioniste pe tot continentul. Unii caută să se desprindă, alții pur și simplu doresc să spună mai mult. În Franța, insula Corsica a căutat de mult să aibă o autonomie mai mare față de guvernul central de la Paris. Și, având în vedere că naționaliștii au câștigat foarte mult la alegerile regionale recente, a existat mai multă presiune asupra guvernului pentru a negocia. Unii corsicani doresc un statut special și o mai mare autonomie.

Fapte și implicații

(Din sursa 2): Relația Corsicii cu Franța continentală nu a fost întotdeauna ușoară. Mândri de limba, cultura și istoria lor - toate distincte, corsicanii au cerut în mod repetat mai multă autonomie față de Paris. Timp de patru decenii, politica insulară a fost marcată de violențe teroriste care au implicat paramilitari separatiști, care și-au depus armele în urma încetării focului în 2014 pentru a urmări schimbarea prin intermediul urnelor de vot.

Decizie/rezoluție

(Din sursa 3): Franța se îndreaptă spre această problemă prea încet și pare să nu asculte ce au de spus corsicanii. Deși corsicanii votează pentru naționaliști din cauza orientării lor către turism, care în schimb duce la o economie slabă, probabil că vor evita să voteze pentru independență, cel puțin până când vor fi asigurați de stabilitate materială.

Lecturi recomandate

Lectura 1: <https://www.vocaleurope.eu/could-corsica-become-frances-catalonia/>

Lectura 2: <https://www.nytimes.com/2017/12/01/world/europe/corsica-catalonia-independence.html>

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

HR_ Cazul 2. Nomazii Saami din Scandinavia: Eu sunt Sami

Tip sursă: Scurt documentar (12 min., ultima accesare, 20.04.2022)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=-c18xNxFUSY>

Nivel: verde (de bază) + roșu (intermediar)

Prezentare generală

Niklas Sarri este un bărbat sami care trăiește în nordul Suediei. Se luptă pentru a găsi pacea cu identitatea sa sami; frustrat că alții îl judecă ca fiind mai puțin sami, și anume că nu deține reni. În acest documentar el își pune la îndoială propria identitate: ce ar însemna să deții reni?

Fapte și implicații

Poporul Sami este populația indigenă din partea de nord a Peninsulei Scandinave și trăiește în Suedia, Norvegia, Finlanda și Peninsula Kola din Rusia. Sunt între 50.000 și 100.000 de persoane. Limbile sami aparțin ramurii finno-ugrice a familiei uralice. „Țările scandinave au încercat periodic să asimileze sami, iar folosirea limbilor sami în școli și viața publică a fost interzisă de mult. În a doua jumătate a secolului al XX-lea, totuși, s-a atras atenția asupra problemelor minorității Sami, care a devenit mai asertivă în eforturile de a-și menține societatea și cultura tradițională prin folosirea Sami în școli și protecția pășunilor cu reni. În fiecare țară există societăți politice și culturale sami și există câteva ziare și programe de radio sami.” (Enciclopedia Britannica)

Decizie/rezoluție

În ciuda îmbunătățirii statutului lor în diferite țări în care locuiesc, există încă probleme cu care se confruntă oamenii sami, precum și asimilarea cu cultura (culturi) majoritară din țările lor respective. Problema pământului lor este încă deschisă în fiecare țară în care locuiesc.

Lecturi recomandate

Lectura 1: Sami – un popor indigen din Suedia. Ministerul Agriculturii. Managementul proiectului: Karin Kvarfordt, Nils-Henrik Sikku și Michael Teilus în cooperare cu Centrul Național de Informare pentru Sami, care este atașat Parlamentului Sami. Food and Consumer Affairs, 2005. <https://www.samer.se/2844>.

Lectura 2: Sami în Encyclopaedia Britannica, <https://www.britannica.com/topic/Sami>

Lectura 3: Cu o cultură care rămâne puternică, aproximativ 20.000 de sami trăiesc în Suedia.

URL: <https://sweden.se/life/people/sami-in-sweden>

Erasmus+

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

PL_ Cazul 1. Cazul Cataloniei: Raportul comisiei de experți independenți și internaționali

Prezentare generală

La 1 octombrie 2017, în Catalonia a avut loc un referendum privind independența acestei regiuni a Spaniei. Peste 2 milioane de alegători (90%) au considerat că statutul de autonomie al Cataloniei nu-și mai îndeplinea rolul și că regiunea a fost folosită economic de autoritățile spaniole.

Fapte și implicații

Comunitatea autonomă - așa cum este garantată de Constituția spaniolă din 1978 - își păstrează o libertate extinsă în ceea ce privește elaborarea legii, organizarea autonomă, protecția mediului și protecția identității culturale. S-a susținut că guvernul central nu a dorit să ia inițiativa de a convoca un referendum la nivel național în legătură cu problema aspirațiilor la independență. Susținătorii independenței Cataloniei insistă în continuare că - catalanii pot fi recunoscuți ca o națiune separată, cu propria lor identitate și limbă. Acest lucru este dovedit de decizia Statutului Autonom al Cataloniei din 2006.

În timpul referendumului, la ordinul guvernului central, forțele polițienești și garda civilă au folosit violență împotriva populației catalane (peste 800 de persoane au fost internate cu răni grave). O serie de persoane implicate în procesul de secesiune au fost arestate (prim-ministrul guvernului regional, Carles Puigdemont, a fugit în străinătate). În 2019, Curtea Supremă a condamnat la mulți ani de închisoare pentru incitarea la revolt, doisprezece politicieni catalani și activiști pentru independență.

Decizie/rezoluție

Guvernul spaniol a susținut că referendumul a fost contrar ordinii constituționale a regatului și, prin urmare, nu putea fi considerat legal.

Lecturi recomandate

Lectura 1: https://exteriors.gencat.cat/web/.content/00_ACTUALITAT/notes_context/FULL-REPORT-Catalonias-legitimate-right-to-decide.pdf

PL_ Cazul 2. Crima rasistă și rasismul instituțional în Europa

Prezentare generală

Infraacțiunile motivate rasial sunt în creștere în multe state membre ale UE. Evenimentele majore, cum ar fi actele teroriste, pot cauza creșteri ale numărului de crime motivate de ură

Erasmus+

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

înregistrate. În Franța, Regatul Unit și Germania, a existat o creștere a actelor antisemite în 2018 și o creștere a incidentelor anti-musulmane raportate în Franța și Regatul Unit în urma atacurilor teroriste din 2015, 2017 și 2018.

Fapte și implicații

Numărul oficial al criminalității motivate rasial este în general considerabil mai mic decât cel raportat de organizațiile societății civile. În absența oricăror date oficiale clare, societatea civilă umple acest gol. Mai multe state membre au dezvoltat mecanisme informale și formale de cooperare între organizațiile societății civile și poliția sau departamentele guvernamentale. Cu toate acestea, relația dintre organizațiile societății civile și autorități nu este lipsită de dificultăți. Rasismul în practicile guvernamentale și instituționale este greu de descoperit, mai ales atunci când aceste practici sunt presupuse a fi neutre sau au fost incluse în cadrul legal de generații.

Decizie/rezoluție

Rasismul în instituții se poate baza pe ignoranță, credințe greșite și nefamiliarizarea cu tradițiile culturale. Dar aspectul acesta merge mai departe decât o simplă lipsă de înțelegere; stereotipul rasist este o practică care poziționează grupurile rasiale drept potențiali criminali, nedemni de încredere sau creatori de probleme. Practica devine și mai dăunătoare în cadrul poliției dacă nu este controlată, cu mecanisme limitate de responsabilitate și poate influența modul în care activitatea poliției este prioritizată, gestionată și organizată. Atitudinile rasiste pot prospera în instituțiile ierarhice tradiționale în care ruperea de ranguri este descurajată.

Lecturi recomandate

Lectura 1: Nwabuzo, Ojeaku, Crima rasistă și rasismul instituțional în Europa, Raport ENAR Shadow 2014-2018(https://www.enar-eu.org/IMG/pdf/shadowreport2018_final.pdf)

Lectura 2: Hervik, Peter, (2004) Perspective antropologice asupra noii forme de rasism în Europa, Journal of Anthropology, Vol. 69 Numărul 2 p. 149-155

Lectura 3: Van Dijk, Teun (2006), Rasismul și presa europeană, ECRI (<http://www.discursos.org/unpublished%20articles/Racism%20and%20the%20European%20Press.pdf>)

RO_ Cazul 1. Proces colectiv împotriva profilării etnice intentat pentru discriminare rasială sistemică în Franța

Prezentare generală

„Șase organizații franceze și internaționale pentru drepturile omului (Amnesty International, Open Justice Initiative, Human Rights Watch, Pazapas Belleville, Maison communautaire pour un développement solidaire (MCDS) și Réseau égalité antidiscriminations justice interdisciplinaire (REAJI) au intentat un proces colectiv împotriva statului francez la 22 iulie 2021. În urma mai multor incidente, aceștia au subliniat că - cadrul legal francez (Codul penal, articolul 78-2, paragraful 6) autorizează poliția să efectueze controale de identitate cu inspecție vizuală și percheziție a bagajelor fără nicio legătură cu vreun comportament particular al individului verificat.

„Grupurile cer Consiliului de Stat să învinovățească statul francez pentru că nu a împiedicat utilizarea pe scară largă a profilării etnice de către poliție și să ordone autorităților să adopte reformele necesare, inclusiv:

- Modificarea competențelor de verificare a identității pentru a interzice în mod explicit discriminarea în controalele de identitate, desființarea controalelor preventive de identitate și circumscrierea autorității poliției pentru a se asigura că toate controalele de identitate, inclusiv cele bazate pe ordinul procurorului, se bazează pe motive obiective și individuale;
- Adoptarea de reglementări și instrucțiuni specifice pentru opririle vizând copiii;
- Crearea unui sistem pentru înregistrarea și evaluarea datelor privind verificările de identitate și transmiterea celor opriri a unei înregistrări a opririi;
- Crearea unui mecanism de reclamații eficient și independent; și
- Schimbarea obiectivelor instituționale, a liniilor directe și a pregătirii poliției, inclusiv în ceea ce privește interacțiunile cu publicul”. (Amnesty International, 2021, 22 iulie)

Fapte și implicații

Organizațiile au început procedura în ianuarie 2021 când au trimis o scrisoare de punere în întârziere prim-ministrului, ministrului de interne și ministrului justiției pentru a face presiuni pentru reforme structurale și măsuri concrete pentru a pune capăt practicilor polițienești discriminatorii, o problemă care a fost recunoscută de președintele republicii. Autoritățile nu au răspuns în termenul de patru luni prevăzut în procedura acțiunii colective. Tăcerea lor este deosebit de dureroasă pentru victimele zilnice ale acestor practici discriminatorii, au spus organizațiile” (Amnesty International, 22.07.2021).

Petiția de 220 de pagini adresată judecătorului administrativ include numeroase mărturii ale unor persoane care au fost supuse unor controale discriminatorii de identitate în diferite orașe din Franța (Paris, Rennes, Beauvais, Lorient, Châtellerault, Eybens, Lyon, Toulouse și Lille), precum și precum cele ale mai multor polițiști care confirmă aceste practici discriminatorii.

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

„Acțiunea colectivă este o procedură inovatoare în temeiul dreptului francez, care permite grupurilor societății civile să solicite instanței să ordone autorităților să ia măsuri pentru a pune capăt practicii ilegale pe scară largă a profilării etnice” (Amnesty International, 22.07.2021).

Decizie/rezoluție

Nu există încă o soluție definitivă a cazului, cele șase ONG-uri așteaptă încă răspunsul autorităților și decizia Curții în acest caz.

S-au făcut pași mici chiar înainte ca procesul să fie intentat prin decizia Curții de Apel Paris din 8 iunie, care a condamnat statul pentru „neglijență gravă” în cazul verificărilor discriminatorii de identitate a trei liceeni care se întorceau dintr-o excursie școlară, la o gară din Paris, în 2017 (<https://www.cours-appel.justice.fr/sites/default/files/2021-06/COMMUNIQUE%20CA.pdf>). De asemenea, în 2016, Curtea de Casație a decis că - controalele de identitate a trei tineri au fost discriminatorii și a constatat o „culpă gravă care atrage responsabilitatea statului” (Amnesty International, 22.07.2021)

Lecturi recomandate

Lectura 1: Supravegherea Drepturilor - Ne vorbesc de parcă am fi câini>> Opriri abusive efectuate de poliție în Franța”, disponibil la adresa: https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2020/06/france0620_web_1.pdf

Lectura 2: Amnistia Internațională (2021, iulie 22), “Franța: Proces colectiv împotriva profilării etnice intentat pentru discriminare rasială sistemică”, disponibil la adresa: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/07/france-class-action-lawsuit-against-ethnic-profiling-filed-over-systemic-racial-discrimination/>

RO_ Cazul 2. Consiliul Europei, Comitetul European al Drepturilor Sociale: Plângerea nr. 61/2010 - Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) c. Portugalia

Prezentare generală

Cazul se referă la plângerea colectivă depusă de Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) împotriva Portugaliei pentru nedreptăți legate de locuințe.

Fapte și implicații

ERRC a înregistrat plângerea la 23 aprilie 2010, invocând încălcarea articolelor 16 (dreptul familiei la protecție socială, juridică și economică), 30 (dreptul la protecție împotriva sărăciei și excluziunii sociale) și 31 (dreptul la locuință) citită și înțeles singur sau împreună cu articolul E (nediscriminare) din Carta revizuită. ERRC susține că:

Erasmus+

„a) programele de relocare pentru romi se caracterizează prin neajunsuri majore, și anume lipsa accesului persoanelor neincluse în recensământul inițial al taberelor informale de romi la programele de relocare, finanțarea inadecvată a proiectelor de relocare și lipsa voinței locale a autorităților să implementeze programe de relocare;

b) politicile de relocare perpetuează segregarea spațială și socială a romilor, deoarece zonele de relocare sunt situate la periferia orașelor, cu infrastructură slabă, acces limitat sau inexistent la serviciile publice, iar locuințele sunt adesea dimensionate inadecvat;

c) autoritățile naționale nu au reușit să îmbunătățească condițiile deplorabile de viață în taberele informale ale romilor, cărora le lipsește adesea infrastructura de bază, cum ar fi accesul la apă potabilă, electricitate, evacuarea apelor uzate sau instalații sanitare. Astfel de condiții de locuințe necorespunzătoare au ca rezultat incapacitatea familiilor de romi de a avea acces la alte drepturi și o excludere socială sporită.” (Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) *c. Portugalia*, 2010 - Decizie privind admisibilitatea)

Decizie/rezoluție

Comitetul European pentru Drepturi Sociale concluzionează:

- “în unanimitate că există o încălcare a articolului E, coroborat cu articolul 31§1;
 - în unanimitate că există o încălcare a articolului E coroborat cu articolul 16;
 - în unanimitate că există o încălcare a articolului E coroborat cu articolul 30
- și invită Comitetul Miniștrilor să recomande Portugaliei să plătească organizației reclamante o sumă de 2.000 EUR drept compensație pentru cheltuielile efectuate prin procedură” (Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) *c. Portugaliei*, 2010 – Decizia pe fond).
- După această decizie, Comitetul a monitorizat îndeaproape (două urmăriri) modul în care guvernul portughez a implementat strategia de abordare a situației într-un mod care a respectat Carta Socială Europeană. Aceste urmăriri, precum și cel mai recent raport transmis de guvernul portughez pot fi găsite în lista de lectură de mai jos.

Lecturi recomandate

Lectura 1 Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) împotriva Portugaliei, (Consiliul Europei, Comitetul European pentru Plângeri în domeniul drepturilor sociale 2010). Recuperate de la https://www.coe.int/en/web/european-social-charter/processed-complaints/-/asset_publisher/5GEFkJmH2bYG/content/no-61-2010-european-roma-rights-centre-errc-v-portugal?inheritRedirect=false. (English)

Lectura 2 Decizie pe fond: Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) *c. Portugaliei*, plângere colectivă nr. 61/2010 <https://hudoc.esc.coe.int/eng/?i=cc-61-2010-dmerits-en> (English)

Lectura 3 Decizie de admisibilitate: Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) *c. Portugaliei*, plângere colectivă nr. 61/2010 <https://hudoc.esc.coe.int/eng/?i=cc-61-2010-dadmiss-en>

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

Lectura 4 Evaluarea urmăririi: Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) c. Portugaliei, plângere colectivă nr. 61/2010 - <https://hudoc.esc.coe.int/eng/?i=cc-61-2010-Assessment-en>

Lectura 5 Rezoluția CM/ResChS(2013)7: Plângere colectivă nr. 61/2010, de către Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) împotriva Portugaliei <https://hudoc.esc.coe.int/eng/?i=reschs-2013-7-en> (Engleză)

Lectura 6 Carta Socială Europeană (2018). *Al 13-lea raport național privind implementarea Cartei sociale europene prezentat de GUVERNUL PORTUGALIEI*: <https://rm.coe.int/13th-report-from-portugal/16807b6c7e>

Lectura 7 A doua evaluare a urmăririi: Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) c. Portugaliei, plângere colectivă nr. 61/2010 <https://hudoc.esc.coe.int/eng/?i=cc-61-2010-Assessment2-en>

SRB_ Cazul 1. Romii din Italia: CEDO, Seferovic c. Italiei

Prezentare generală

Mediha Kovačević, femeie de etnie romă din Bosnia și Herțegovina, s-a adresat Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la legalitatea detenției sale până la deportarea din Italia.

Fapte și implicații

Deportarea ei și detenția prealabilă au fost dispuse la câteva săptămâni după ce a născut un copil (care a murit ulterior la spital), în ciuda faptului că legea italiană interzicea deportarea unei femei în termen de șase luni de la naștere.

Decizie/rezoluție

Curtea a decis că Italia a fost vinovată și că trebuie să plătească reclamantului 7500 EUR.

Lecturi recomandate

Lectura 1: Cauza Seferovic împotriva Italiei, Hotărâre, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Strasbourg, 2011, disponibil la: https://www.stradalex.com/en/sl_src_publ_jur_int/document/echr_12921-04

SRB_ Cazul 2. Romii din Elveția: CEDO, Lăcătuș c. Elveția

Prezentare generală

Violeta-Sibianca Lăcătuș, femeie de etnie romă din România, s-a adresat Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la legalitatea detenției sale după ce nu a plătit o amendă după cerșit public la Geneva

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

Fapte și implicații

Curtea a observat că reclamantul, care era analfabet și provenea dintr-o familie extrem de săracă, nu avea de lucru și nu beneficia de prestații sociale. Cerșetoria a constituit un mijloc de supraviețuire pentru ea. Aflându-se într-o situație vădit vulnerabilă, reclamanta avusese dreptul, inerent demnității umane, de a-și putea transmite situația și de a încerca să-și satisfacă nevoile de bază prin cerșetorie.

Decizie/rezoluție

În opinia Curții, pedeapsa aplicată a încălcat demnitatea umană a reclamantei și a lezat însăși esența drepturilor protejate de articolul 8 din Convenție, iar statul și-a depășit astfel marja de apreciere în cazul de față.

Lecturi recomandate

Lectura 1: Cauza Lacatus împotriva Elveției, Hotărâre, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Strasbourg, 2021, disponibil la: <https://www.google.com/search?q=lacatus+switzerland&oq=lacatus+switzerland&aqs=chrome..69i57j0i22i30l2j69i60.7027j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8>

SP_Cazul 1. McVeigh, Robbie și Rolston, Bill, From Good Friday to Good Relations: Sectarianism, Racism and the Northern Ireland State, în: *Race and Class*, 48(4), 2007, pp. 1-23.

Disponibil la: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2637008

Prezentare generală

La sfârșitul anilor 1960, în urma protestelor pentru drepturile civile, în Irlanda de Nord a izbucnit un conflict armat între comunitatea irlandeză catolică-naționalistă și comunitatea protestantă-unionistă și Regatul Unit.

Fapte și implicații

Irlanda de Nord a fost creată între 1920 și 1921 ca răspuns la opoziția comunității protestante din Ulster față de autonomia irlandeză și eventuala independență, cu scopul de a o împiedica să devină o minoritate.

Crearea acestei entități teritoriale în cadrul Regatului Unit a condus la un regim în care drepturile civile ale populației catolice au fost încălcate în diverse aspecte. În consecință, protestele pentru apărarea acestor drepturi de la sfârșitul anilor 1960 au degenerat într-un conflict armat care a persistat timp de 30 de ani, favorizând multiple cazuri de rasism și sectarianism.

Decizie/Rezoluție

Erasmus+

În general, se acceptă faptul că conflictul s-a încheiat în 1998, odată cu Acordul din Vinerea Mare și reinstaurarea unui guvern descentralizat și consociativ în Irlanda de Nord. Cu toate acestea, se poate pune întrebarea dacă s-a încheiat cu adevărat astfel. Analizând cifrele privind violența și decesele, se poate susține că, într-o mare măsură, așa a fost. Cu toate acestea, sectarismul persistă încă în Irlanda de Nord, iar conflictul politic nu a fost complet rezolvat.

Metode didactice: Studiu de caz, lucru în grup, discuții în cerc în grup.

Lecturi recomandate:

Lectura 1: Cauvet, Philippe, *Democracy in Northern Ireland Since the Good Friday Agreement: A Post-Brexit Reappraisal*, în: *Revue Française de Civilisation Britannique* [Online], XXVII-2. DOI: <https://doi.org/10.4000/rfcb.941>
<http://journals.openedition.org/rfcb/9415>

SP_Cazul 2: Daly, Mary, Irlanda: Irlanda acordă recunoașterea minorității etnice pentru Comunitatea irlandeză a călătorilor, în: *Rețeaua europeană de politică socială*, 32, 2017.

Disponibil la: <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=17845&langId=en>

Prezentare generală

Comunitatea irlandeză a călătorilor, sau comunitatea Pavee, este o minoritate etnică indigenă care trăiește pe insula Irlanda, atât în nord, cât și în sud. Aceasta cuprinde aproximativ 30000-40 000 de membri și au existat studii și dezbateri ample cu privire la originea și vechimea sa. Această comunitate are propria sa limbă (Gammon sau Cant), valori, tradiții, stil de viață și cultură, inclusiv, de exemplu, ritualuri funerare unice. Ei sunt una dintre puținele minorități nomade rămase în Europa.

Fapte și implicații

Din punct de vedere istoric, nomazii s-au confruntat cu marginalizarea și excluderea din societate, ceea ce a condus la un mediu discriminatoriu și uneori ostil. Similar comunității rome din alte țări europene, nomazii se confruntă cu provocări precum abandonul școlar, condiții de sănătate mai precare, locuințe și infrastructură inadecvate și o rată ridicată a șomajului.

Decizie/rezoluție

Deși diverse inițiative și strategii au vizat eliminarea discriminării și promovarea incluziunii acestei comunități, abia în 2017 statul irlandez a recunoscut oficial nomazii ca grup etnic minoritar. Deși această recunoaștere nu implică recunoașterea unor noi drepturi constituționale, individuale sau economice, ea reprezintă o măsură simbolică necesară. Cu toate acestea, ea va permite includerea comunității Traveller în inițiativele de combatere a discriminării. “Speranța este că aceasta va acționa atât pentru a confirma propria identitate a nomazilor, ajutând la combaterea stigmatizării și a rușinii resimțite, cât și pentru a promova recunoașterea și respectul față de nomazi în cadrul comunității irlandeze în general.”

Metode didactice: Studiu de caz, lucru în grup, cercuri de discuții în grup.

Lecturi recomandate:

Kit de instruire

ReNewEurope

Minorități și majorități

Niveluri de dificultate: verde – de bază; roșu – intermediar; albastru – avansat

Lectura 1. Coates, Dermot, Anand, Paul și Norris, Michelle, *Capabilities and marginalised communities: The case of the indigenous ethnic minority traveller community and housing in Ireland*, în: Open Discussion Papers in Economics, 80.

<https://www.econstor.eu/bitstream/10419/147531/1/857483390.pdf>

Lectura 2. Keane, David, *International Law and the Ethnicity of Irish Travellers*, în Washington and Lee *Journal of Civil Rights and Social Justices*, 11 (1), 2005, pp. 43-60.

<https://scholarlycommons.law.wlu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1153&context=crsj>

Lectura 3: Irish times, 1 martie 2017, *Travellers formal recognized as an ethnic minority*.

<https://www.irishtimes.com/news/politics/oireachtas/travellers-formally-recognised-as-an-ethnic-minority-1.2994309>

Erasmus+

ReNewEurope Training Rule of Law and European Integration
Difficulty Levels: green – basic; red – intermediate; blue – advanced

The materials/resources/designs were created under the ReNewEurope project:
<http://reneweurope.wnpism.uw.edu.pl>.

The ReNewEurope project consortium cannot be held responsible for their use by third parties

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

© 2021-2023. This work is licensed under a [CC BY-NC-SA 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

